

ОБЩНСКИ НОВИНИ

ОБЩИНА САТОВЧА РЕАЛИЗИРА ОЩЕ ЕДИН ПРОЕКТ - „ЕДИННИ В МНОГООБРАЗИЕТО“

В изпълнение на Проект „Единни в многообразието“ – финансиран от Център за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) на 23.06.2022 година в село Сатовча се проведе мероприятието по Дейност 5, организирано по инициатива на Кмета на община Сатовча, д-р Арбен Мименов и основния партньор по проекта: Детска градина „Елена Шомова“ с ръководители – Христина Райкова, Тюркияна Пидева и директор Павлина Чобанова. В мероприятието участваха децата от група „Калинки“ при Детска градина „Пролет“ село Кочан, с ръководители: Мехнур Поюкова, Марина Заимова и директор – Гюлла Имамова.

Дейност 5 е част от изпълнението на Проект „Единни в многообразието“ финансиран от ЦОИДУЕМ по Приоритетна ос 3 – Реализиране на ефективна образо-

вателна интеграция и пълноценна социализация на деца и ученици от етническите малцинства чрез осъществяване на дейности за мобилност на ученици, учители и родители. Тя включва разнообразие от различни дейности.

Бяха проведени спортни игри в три кръга съвместно с група „Калинки“ при Детска градина „Пролет“ село Кочан. Интерес у децата провокираха игрите: скачане с топка и дърпане на въже заедно с група „Калинки“. Активно участие взеха и родителите на децата от група „Мики Маус“ към Детска градина „Елена Шомова“ село Сатовча в третата игра, която представляваше хвърляне на топка в обръч едновременно на дете с родител.

Кметът на Общината д-р Арбен Мименов поощри децата от двете детски градини, като им раздаде лакомства и спортни принадлежности на групите.

Дейностите по проекта водят до приобщаване на децата в съвместни мероприятия с деца от мнозинството, които са насочени конкретно към мерки за повишаване чувството у децата на желание за единоредиствие и равнопоставеност.

Реализацията на заложените в проекта дейности продължават.

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) и Бенефициерът носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Министерството на образованието и науката и ЦОИДУЕМ.

Община Сатовча отбелязва 29 юни -

ДЕН НА БЕЗОПАСНОСТТА НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

Община Сатовча отбелязва 29 юни – Национален ден на безопасността на движението по пътищата, като съвместно с представители от ЦСМП Благоевград –Филиал за спешна медицинска помощ –ФСМП – Сатовча организираха инициатива, свързани със засилване на вниманието на обществеността към проблемите на пътната безопасност, които са в синхрон с инициативата на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ под мотото „На пътя животът е с предимство“.

В центъра на Сатовча се проведе публично събитие, имащо за цел да се повиши информираността на обществото по теми за пътна безопасност, провокирайки промяна в рисковото поведение на пътя, доколкото всяка ситуация се влияе от човешки

фактор, както и предприемане на първи действия и оказване на първа помощ при възникнало ПТП.

Мероприятието имаше образователен, информационен и популяризиращ характер и демонстрира споделените визии и усилия на Община Сатовча за ефективно противодействие на пътнотранспортния травматизъм.

Кампанията тази година съсредоточава усилия около 4 ключови теми свързани с безопасността на движението по пътищата: 1). Опасностите от използване на мобилни телефони при шофиране; 2). Скоростта; 3). Важността от поставяне на обезопасителен колан; 4). Безопасността в градски условия и в частност – тази на пешеходците.

Общинското ръководство апелира към всички участници в движението: Бъдете внимателни на пътя, защото „На пътя животът е с предимство“.

Комисия за защита на потребителите (КЗП) 0700 111 22
Телефон на потребителя 0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**6 Юли 2022 година, Сряда,
Световен ден на целувката**

На 6 юли се отбелязва Световният ден на целувката - датата е предложена от Великобритания и официално призната от ООН през 1988 г. Празникът бързо печели популярност и започва да се отбелязва в различните краища на света, включително с нови рекорди по масово и най- продължително целуване. От 1981 г. Световната здравна организация също се занимава със сериозни изследвания за природата на целувката. Според специалистите в целия си осъзнат живот човек се целува около 14 дни, а световният рекорд по продължително целуване без прекъсване е 30 часа. Доказано е, че докосването с устни всъщност прикрива доста сложни химически реакции. Продължителната страстна целувка увеличава пулса над 100 и повече удара в минута. Тя повишава нивото на хормоните в кръвта на човека до толкова, че може да удължи живота му с една минута. По време на страстната целувка се губят около 6,4 калории (за една минута). Продължителната целувка дори нормализира киселинността в устата - т.е. целувка след ядене намалява риска от кариес. Целувката успокоява нервната система и предотвратява стреса. Хората, които обичат да се целуват, като правило са оптимисти и постигат значими лични и професионални успехи. Естествено има и негативи - чрез целувката се предават херпес, хепатит А и В и други заразни болести, както и стотиците различни бактерии, но при 95% от тях не са опасни за здравето. Различни са целувките в разните краища на света. И до днес няма обяснение защо хората са започнали да се целуват. Твърди се, че в началото това е било знак на доверие. Няма сведения в Древен Египет да е била използвана целувката като форма на общуване, римляните пък се целували един друг по очите в знак на приветствие (обратно на руския обичай очите да се целуват при раздяла.) В средновековна Италия мъж, целунал публично девойка, е бил дълъжен да се ожени за нея. В Неапол пък целуването на улицата в присъствието на висше духовно лице можело да коства свободата и дори живота на виновника.

**7 Юли 2022 година, Четвъртък,
Европейски ден на шоколада**

Отбелязва се на 7 юли, защото на тази дата през 1550 г. от Южна Америка в Испания е доставена първата партида какаови зърна, затова и датата е избрана от Европейския съюз за честване на неофициалния шоколадов празник. Ацтеките са първите хора в света, които са произвеждали хранителен продукт от какаото - наричат го „храна на боговете“. Думата „какао“ идва от техния език, което испанците възприемат и пренасят в Европа. Легендата гласи, че ацтеките отглеждат какаовото дърво и то било свещено за тях, защото се считало за подарък от бог Куатцкоатл. Зърната получени от неговия плод били ползвани не само за обредни пожертвования, а и за платечно средство. Какаовите зърна били ползвани за приготвянето на местно люто питие с много подправки, което няма нищо общо с вкусът на днешното какао. Питието било приготвяно от вода, какао, царевича, ванилия и люто черен пипер. Когато испанските „конкистадори“ (1519 г.) превземат Мексико и в скровищните камери на Монтесума II - последният ацтекски владетел, намират над 25 хиляди стотници какао, които били заграбени и част от тях пренесени в Ев-

ропа. Продуктът макар и непознат се търгувал много скъпо и се заплащал в злато, има исторически свидетелства, че цената на един роб „можела да достигне до 100 какаови зърна“. Първоначално, какаовите продукти основно напитки не са били подслаждани, а се консумирали „горчиви“. Първото шоколадово блокче е направено едва през 1842 г. от Джон Кадбъри - (английски квакер), на когото му хрумвало да направи твърд шоколад, едва по-късно в Швейцария, Даниел Петер добавя мляко към шоколада и така създава продукта, днес познат като млечен шоколад.

На 7 юли имен ден празнуват всички, които носят името Неделя, Недялка, Неделчо, Недялко, Неделина, Нешка, Нели и Делчо.

ПОЕТИЧЕСКА РАБОТИЛНИЦА „ИСТИНСКИ НЕЩА“ - КОНКУРС

Лятото е бързиво вълшебно колело, когато делетата се разват навън на безгрижни игри, тичат свободни сред аромата на окосени тревы, а морето не е само до колена. Лятната ваканция е изгъстрена като с водни боички и сякаш има гласче на дете.

„Няма по-тържествен химн на земята от бърборенето на детските устни“, е казал Виктор Юго.

ИК „Многогочие“ и „Приказки по ноти“ обявяваме начало на Поетическа работилница чрез новия ни проект, а именно Национален литературен конкурс „Истински неща“ за написване на стихотворение за деца.

Кои са истинските неща, които можем да извадим от стария кош с играчки и чрез любов да ги съживим? Кои са истинските неща в живота, които да останат дълго в съзнанието на едно дете?

Нека всички заедно да направим Поетическа работилница и да съживим истинските неща чрез римите.

Регламентът на конкурса включва следните изисквания:

- стихотворенията да са с детска тематика
- да не са публикувани досега
- всеки участник може да изпрати до 2 (две) стихотворения
- без ограничение за възраст на участниците
- творбите се изпращат в електронен вид, с обем на брой стихотворение до една страница, формат А4, шрифт Times New Roman, размер 12
- всяко стихотворение да е придружено с трите имена на участника, възраст, както и адрес и телефонен номер за връзка

Всички, които желаят да участват в конкурса „Истински неща“, могат да изпращат своите стихотворения на: konkurs.istinskineshta@abv.bg

Ще бъдат връчени награди грамоти за първо, второ и трето място на ИК „Многогочие“.

Но това не е всичко! Най-добрите стихотворения ще бъдат публикувани в сборник за деца „Истински неща“. Всеки участник в конкурса, с изпращането на своите творби, се съгласява автоматично те да бъдат публикувани в сборник и в медийното пространство с цел популяризиране на автори и конкурса.

И това не е всичко! Голямата награда е песен по текст от конкурса, която ще създадат и изпълнят „Приказки по ноти“.

Какъв по-хубав старт от 1 юни – денят на детето! Затова ИК „Многогочие“ и „Приказки по ноти“ стартираме своя нов проект от 01.06.2022 г., а крайният срок за изпращане на творбите е 31.07.2022 г.

Наградите ще бъдат обявени през септември на фейсбук страницата на ИК „Многогочие“.

Жури на конкурса: ИК „Многогочие“ и „Приказки по ноти“.

Химн на конкурса е песента „Бархетният заек“ с автор на текста Юлияна Янкова, издала своите книги „Зеница на времето“ и „Пешка“ (изд. ИК „Многогочие“), която се усмихва по детски от небето. Музика и изпълнение на песента: „Приказки по ноти“:

<https://youtu.be/K0t2iHcRxRM>

*ИК „Многогочие“ е специализирана в издаването на книги на български автори. Собственици са Ивелина Цветкова и Даниел Мерзачиев – писатели, организатори на редица национални и международни литературни конкурси, журиращи, както и с много реализирани проекти за малки и големи. Издателство „Многогочие“ и Литературен клуб „Многогочие“ са тясно свързани и общата им кауза е да помагат на млади автори в целия процес по издаване на тяхната мечтана книга.

„Приказки по ноти“ е плетеница от музика, театър и приложни дейности. В куфарите на „Приказки по ноти“ има много песни, вълшебни герои, светлинни театър, приказки, игри с пръсти и жестове. Цвета Мишкова е създател и Творчески ръководител на „Приказки по ноти“. Тя е артист – автор на песни, приказки, сценарии; актьор в детски представления; изпълнител – вокал, китара, укулеле; водещ на музикални занимания за най-малките, гласов терапевт, а в сферата на приложните дейности е известна като Цветоплетки.)

ПРИТЧА: 3 ОТГОВОРА РАЗКРИВАТ ФИЛОСОФИЯТА НА ЖИВОТА

Живял някога един цар, който се вълнувал от мъдростите и философията на живота. Искал да намери тази мъдрост, която да му помогне да управлява добре своето кралство, но и да владее сам себе си. Ето защо той започнал да търси философията в самия живот.

Така разбрал, че философията на живота се крие в отговорите на 3 основни въпроса:

1. *Кое време е най-важното?*
2. *Кой е най-важен?*
3. *Какво е най-важно да се направи?*

Царят дълго търсил отговорите на философските въпроси, но накрая ги намерил, благодарение на един скитник, когото срещнал. Преди да прочетете отговорите, помислете и си отговорете на тези три въпроса.

1. Бъдете в настоящето

Въпреки че всеки от нас знае отговора на първия въпрос, често го забравяме. Разбира се, че най-важното време е тук и сега. Ето защо бъдете в него, бъдете в настоящето. Ако искате да кажете нещо на някого, да се извините, да споделите, да промените, действайте сега, не утре.

Поставете началото днес и продължете да го развивате. Уловете момента, защото понякога става твърде късно.

2. Любавта

Вторият въпрос предполага дълбок размисъл. Отговорът е, че най-важният човек е този, с когото

сте в момента. Комуникацията между вас, любовта, която е важно да отдавате един към друг са най-важни, за да постигнете всичко останало в живота си. Разбира се не забравяйте и собственото си Аз. Започнете деня с усмихва, погледнете се в огледалото, поздравете се за добро утро, не забравяйте за вашите нужди и желания.

3. Бъдете внимателни

Най-важното нещо, което трябва да направите е да сте внимателни. Какво означава това? Бъдете внимателни и се интересувайте от това, което се случва сега в момента, заедно с човека, който е до вас. Не бързайте с решенията и търсете отговорите в живота.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

СОБСТВЕНИЦИТЕ НА ЗЕМИ ТРЯБВА
ДА ПОДАВАТ ДЕКЛАРАЦИИ

Вижте сроковете за ползване на земеделските земи

Припомняме важните срокове относно спорузменитата за ползване на земеделски земи. Те са регламентирани съгласно разпоредбите на чл.37б и чл.37в от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ).

За стопанската 2022-2023 г. датите се запазват както досега, въпреки че някои от тях се падат през уикенда. Специално за собствените на земи и арендаторите е важно да се отбележи, че 31 юли се пада в неделя, така че те трябва да подадат документите до 1 август.

До 31 юли

Всеки собственик подава в общинската служба по земеделие по местонахождение на имота декларация по чл.69 от ППЗСПЗЗ по образец, в която се посочват формата на стопанисване и начина на трайно ползване на всеки от имотите. Ползвателите на земеделски земи могат да подават в общинската служба по земеделие по местонахождение на имотите заявление по чл.70 от ППЗСПЗЗ за участие в споразумение за ползване по чл.37в от ЗСПЗЗ.

До 1 август

Общинската служба по земеделие изготвя предварителен регистър на имотите и го обявява в кметството, в сградата на общинската служба по земеделие и на интернет страницата на ОДЗ. Обявата се публикува и на интернет страницата на общината.

До 5 август

Директорът на ОДЗ издава заповед за определяне състава на комисията, ръководеща сключването на споразумение за ползване. Заповедта се обявява в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие и се публикува на интернет страницата на общината и на областна дирекция.

До 10 август

Общинската служба по земеделие предоставя на комисията по чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ на хартиен и/или на магнитен носител списък и картен материал за имотите по чл.37в, ал.3 от ЗСПЗЗ с данни за техните собственици и дължимото рентно плащане.

До 15 август

По инициатива на Общинската служба по земеделие или въз основа на одобрени заявления на заинтересованите лица могат да се правят промени в предварителните регистри при промяна в декларацията/заявленията, както и за отстраняване на допуснати грешки и неточности.

Общинската служба по земеделие предоставя предварителен регистър и картата на границите на масивите заедно с декларацията по чл. 69 и заявленията по чл. 70 на председателя на комисията по чл. 37в, ал. 1 ЗСПЗЗ, включително в цифров вид.

До 20 август

Комисията по чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ определя територията, в която се създават масивите за ползване по реда на §Ж от допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ; определя границите на масивите за ползване върху копие от картата на възстановената собственост (кадастралната карта); изготвя карта на масивите за ползване и регистър, който съдържа данни за имотите, заявени за участие в споразумението и за имотите по чл.37в, ал.3, т.2 от ЗСПЗЗ.

До 25 август

Се оповестява изготвеният проект на картата на масивите за ползване и на регистъра към нея въз основа на споразумението – по реда на чл.72, ал.3 от ППЗСПЗЗ.

До 30 август

По инициатива на комисията по чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ или на заинтересованите лица могат да се правят промени в проектите на регистрите и картата на масивите за ползване, представляващи неразделна част от споразумението. В същия срок се сключва и актуализира споразумението за следващата стопанска година по смисъла на § 2 т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за арендата в земеделието.

До 15 септември

Когато между ползвателите не се постигне споразумение при условията на чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ, както и за земите, които споразумението не обхваща, комисията по чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ съставя проект за разпределение на ползването на земите по масиви.

До 20 септември

Се оповестява изготвеният проект на картата на масивите за ползване и регистър към нея въз основа на разпределението по реда на чл.72, ал.3 от ППЗСПЗЗ.

До 25 септември

По инициатива на комисията по чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ или на заинтересованите лица могат да се правят промени в проектите на регистрите и картата на масивите за ползване, представляващи неразделна част от разпределението.

До 1 октомври

Директорът на ОДЗ издава заповед въз основа на докладва на комисията по чл.72в от ППЗСПЗЗ с която одобрява споразумението по чл.72в, ал.2, включително имотите по чл.37в, ал.3, т.2 ЗСПЗЗ, разпределени в границите на масивите съобразно споразумението; масивите за ползване по чл.72а, ал.1, включително имотите по чл.37в, ал.3, т.2 ЗСПЗЗ, разпределени в границите на масивите; служебно разпределените масиви за ползване в случаите по чл.72в, ал.3.

До 10 октомври

Заповедта по чл.37в, ал.4 от ЗСПЗЗ се обявява в кметството и в сградата на ОСЗ и се публикува на интернет страницата на Общината и на ОДЗ заедно с окончателните регистри и карта на ползването.

До 3 месеца от публикуването на заповедта на директора на ОДЗ по чл.37в, ал.4 от ЗСПЗЗ

Ползвател на земеделски земи, на който със заповедта по чл.37в, ал.4 от ЗСПЗЗ са определени земите по чл.37в, ал.3, т.2 от ЗСПЗЗ, внася по сметка за чужди средства на ОДЗ сума в размер на средно годишното рентно плащане за съответното землище в срок до три месеца от публикуването на заповедта по чл.37в, ал.4 от ЗСПЗЗ.

КОЙ ИМА ПРАВО НА НАСЛЕДСТВЕНА ПЕНСИЯ

Какви са другите условия за получаване на наследствени пенсии и какви са видовете им.

Личните пенсии могат да преминават в наследствени, с изключение на пенсиите за гражданска инвалидност, социалните пенсии за старост, социалните пенсии за инвалидност и персоналните пенсии. Право на наследствена пенсия имат децата, преживелият съпруг и родителите.

Отказът от наследство не лишава наследниците от право на наследствена пенсия, а получаването на наследствена пенсия не се счита за приемане на наследство. Какви са другите условия за получаване на наследствени пенсии и какви са видовете им, отговарят експерти.

Наследствената пенсия се определя в процент от полагащата се лична пенсия на починалото осигурено лице, както следва:

1. при един наследник - 50 на сто;
2. при двама наследници - 75 на сто;
3. при трима и повече наследници - 100 на сто.

Наследствената пенсия се отпуска общо на всички лица, които имат право на тази пенсия, и се разпределя поравно между тях. При смърт на двамата родители (осиновители) децата имат право на наследствена пенсия, която се определя от сбора на пенсиите на починалите.

Децата имат право на наследствена пенсия до навършване на 18-годишна възраст, а след навършването ѝ, ако учат - за срока на обучението, но не по-късно от навършването на 26-годишна възраст, както и над тази възраст, ако учат и ако са се инвалидизирали до 18-годишна възраст. Децата, които се считат за учащи, се определят с наредба, а децата, които полагат стаж след дипломиране, не се смятат за учащи.

Преживелият съпруг има право на наследствена пенсия 5 години по-рано от възрастта за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст или преди тази възраст, ако е неработоспособен. Също така и родителите имат право на наследствена пенсия от децата си, ако са навършили възрастта за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст и не получават лична пенсия. Важно е да се уточни, че родителите на лицата, починали по време на наборна военна служба, и на военнослужещите, загинали при изпълнение на военна служба в операция или мисии извън територията на страната, имат право на наследствена пенсия за военна инвалидност, независимо от възрастта им.

При смърт на осигурения на наследниците се отпуска пенсия в съответствие с вида на личната пенсия за общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест, която починалият би получил като лице с трайно увреждане със загубена работоспособност повече от 90 на сто. Когато починалият е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, на наследниците се отпуска наследствена пенсия, изчислена от полагащата се пенсия за осигурителен стаж и възраст, ако това е по-благоприятно за тях.

Съществуват няколко вида наследствени пенсии. При смърт на пенсионер, който е получавал лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване или трудова злополука или професионална болест, размерът на наследствената пенсия се определя от следващата му се лична пенсия за инвалидност поради трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане повече от 90 на сто.

При смърт на военнослужещ на наборна военна служба или при изпълнение на военна служба в операция или мисии извън територията на страната на наследниците му се отпуска пенсия, като за база се взема размерът на пенсията му за военна инвалидност по чл.86, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), равен на следващата се пенсия за военна инвалидност при трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто.

При смърт на пенсионер, който е получавал пенсия за военна инвалидност, размерът на пенсията на наследниците се определя от следващата се пенсия за военна инвалидност при трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто, определена по чл.86 от КСО.

При смърт на пенсионер, който е получавал лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване или лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, наследствената пенсия се отпуска в процентите по чл.81 от КСО, съобразно вида на получаваната пенсия.

Пенсионерът има право и на добавка от пенсията или сбора от пенсиите, които е получавал починалият съпруг/съпруга, в размер и по правила, уредени в КСО

Справка:

чл.80 – 86 от Кодекса за социално осигуряване

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

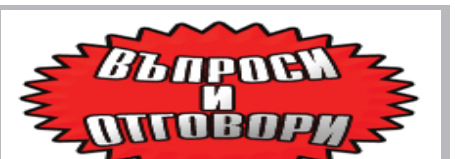
До 10-ти юли:
ЗКПО

ЮЛИ 2022г.

Деклариране на направените залози и данъка от организаторите на хазартни игри и от оператори на телефонна или друга електронна съобщителна услуга за проведен през предходния месец хазартни игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга. Внасяне на този данък от операторите на телефонна или друга електронна съобщителна услуга.

До 14-ти юли:
ЗВТС

Подаване на Интрастат декларации за вътрешноземеен внос (пристигания)/вътрешноземеен износ (изпращания), съгласно чл.11, ал.1 от ЗВТС - за референтен период месец юни 2022 г.

Въпрос: Така за изобаване на медицинска извинителна бележка

Здравейте! Заплаща ли се издаването на извинителна медицинска бележка от личен лекар на малки деца и ако да каква е сумата, която е определена. Нормално ли е сумата да е била една, а вече да е друга. Също така ако такава такса се заплаща, редно ли е да е спомената в ценоразпис закъчен на вратата или вътре в кабинета?

Отговор от НЗОК: Изготвянето на талон за здравословното състояние на деца и ученици, оформянето на здравно-профилактична карта, предоставянето на данни за извършени задължителни имунизации за възрастта и издаването на медицинска бележка за липсата на контакт със заразно болен, необходими за детска градина/училище, както и на служебна бележка, удостоверяваща извършените задължителни имунизации и профилактични прегледи на деца съгласно Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца, са включени в пакета от дейности, които общопрактикуващият лекар изпълнява по договор с НЗОК. Родителите обаче заплащат за издаването на извинителни бележки за отсъствие от училище.

В амбулаторията на личния лекар е редно до графика за амбулаторни прегледи, домашни посещения и работа по програми „Детско- и Майчино здравеопазване“, и др., да има и ценоразпис за платените услуги, които общопрактикуващият лекар извършва.

Въпрос: Интересувам се как и къде мога да подам заявление за изобаване на нова здравна книжка на дете? Има ли такса, в какъв срок се издава и какви документи се изискват при подаване на заявлението? Възможно ли е да се подаде заявлението онлайн. Като допълнителен въпрос - моля и за информация как става смяната на личен лекар?

Отговор от НЗОК: По първия въпрос: Вие следва да се обърнете към районната здравноосигурителна каса (РЗОК), с която общопрактикуващият (личният) лекар има сключен договор

Издаването на здравноосигурителна книжка става веднага и е безплатно. Родителят представя в РЗОК своите данни (документ за самоличност) и тези на детето (носете акт за раждането му).

Няма възможност за online услуга „издаване на здравноосигурителна книжка“ (има процедура за online избор на общопрактикуващ лекар при наличие на електронен подпис).

По втория въпрос: Здравноосигурените лица имат право свободно да избират лекар в лечебно заведение за първична медицинска извънболнична помощ на територията на цялата страна, сключено договор с НЗОК, съгласно Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ.

Извън нормативно определените срокове (от 1 до 30 юни и от 1 до 31 декември) смяна на общопрактикуващия (личния) лекар е възможна по всяко време на годината единствено при определени хипотези: напр. при прекратяване на договора на личния лекар с РЗОК, смяна на настоящия адрес на лицето, и др.

Във формулярите за избор на общопрактикуващ лекар, които могат да се изтеглят от сайта на НЗОК - www.nhif.bg - меню „За гражданите“ - линк „Регистрационни форми за избор на общопрактикуващ лекар“, фигурира „настоящ адрес“. Като такъв адрес на осигуреното лице се вписва адресът по местоживеење към момента на попълване на регистрационната форма.

Справка за общопрактикуващите лекари, сключили договор с НЗОК, може да направите на сайта на НЗОК - меню „Информация за договорни дейности“ - линк „Гърсене на договорни партньори и дейности“ - подлинник „Общопрактикуващи лекари“.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

БРАШНЕСТАТА МАНА Е СЕРИОЗЕН ПРОБЛЕМ ЗА ТИКВОВИТЕ КУЛТУРИ

Брашнестата мана напада различни зеленчукови, ягодоплодни, овощни и декоративни култури. Причинява се от микроскопични фитопатогенни гъбички, които са се "специализирали" и за всяка група, а даже за отделен вид са различни, но винаги вредоносни. Те имат различен жизнен цикъл, но се развиват оптимално при сходни абнотични условия. Под тяхно въздействие в растителните тъкани възникват процеси, които нарушават структурата и нормалната жизнена дейност на растенията.

Доколко е опасна болестта и как можем да се справим?

Спорите на брашнестата мана се разпространяват лесно по въздуха, смесват се с дъждовната вода, а също посредством ръкавици или инструменти. Най-напред по листата на заразените растения се появяват петна с бял налеп от мицела, приличащ на брашно, поради което е получила наименованието си. Те се разрастват бързо и покриват целите растения, което затруднява фотосинтезата. Обикновено болестта се разпространява отдолу нагоре, като покрива голяма част от засегнатите органи, после дळे потъмнява и се уплътнява. Мицелът прониква в растителните тъкани и се храни с тях. Появяват се тъмни точки, предствяващи узрелите плодни тела на гъбата, а капчиците "роса" са течност, която се образува след узряване на спорите.

Няколко дни са достатъчни за брашнестата мана да обхване не само листните пластини, но даже стъблата и цветоносите. Засегнатите листа повяхват и отмират, цветовете опадат, а плодовете се сбръчкват и изсъхват. Наранените части на растенията представляват "отворени врати" за вторични инфекции, вследствие на което към брашнестата мана се присъединяват редица гнилоствни заболявания. Ако не се вземат навремени мерки, болните растения в крайна сметка загиват.

Брашнестата мана напада всички тиквови култури, но най-застрашени са краставиците, тиквичките и пъпешите. Плодовете не достигат до свойствените им размери и губят вкусовите си качества.

За поява на болестта способства високата въздушна влажност (75-98%), съчетана с комфортната за развитие на гъбичката температура на въздуха от 20-35 градуса по Целзий. Други причини, благоприятстващи развитието на брашнестата мана са неграмотно кардинално подрязване, гъсто засаждане, затрудняващо проветряването на растенията, слаба осветеност и излишек на азот в почвата, които влияят негативно върху имунитета. В условията на оранжерийно отглеждане може да се добави и лошата вентилация на съоръжението.

Възбудителят на брашнестата мана зимува в растителните остатъци или на самото растение, по конструцията на затворените съоръжения, а развитието на патогена започва при температури над 5 градуса.

Ефективна борба с брашнестата мана

Разбира се, на първо място, за да се предотврати появата и разпространението на заболяването, важни са превантивните мерки. Винаги е по-добре, по-евтино и по-лесно да се осуети, отколкото да се лекува.

- Превантивните мерки включват:
- отглеждане на устойчиви сортове;
 - достатъчно разстояние между растенията, позволяващо добра циркулация на въздуха;
 - регулярно разрохкване на почвата (особено при влажно време);
 - дълбока есенна обработка на почвата;
 - своевременно унищожаване на плевелите и растителните остатъци;
 - балансирано торене с превес на фосфорните и калиевите торове;
 - използване на подходящи поливни системи- дезинфекция на инструментите;
 - сезонно обеззаразяване на култивационните съоръжения.

Добро народно средство срещу брашнестата мана е содо-млечната смес. Приготвя се от 0,5 л прясно високомаслено мляко, в което фероглуболинът е активната съставка срещу гъбичките и три равни чаени лъжички сода. Мазнините в млякото благоприятстват фиксцията. Прилагат се и други средства на млечна основа - мляко и вода в съотношение 1:10 с добавка на 30 капки йодна тинктура и течен сапун.

Когато огнището на болестта вече е заело сериозни размери, тогава е наложително използването на фунгициди, но трябва да се има предвид факта, че растенията изграждат устойчивост и е необходимо да се сменят. Подходящи са: Топаз 100 ЕК, Козавет ДФ с активно вещество сяра, Зоксис 250 СК с предпазно, лечебно и изкореняващо действие и др.

Ако вече берем плодове, тогава се използват препарати с къси карантинни срокове: Квадрис (3 дни), Трифмин и Байфидан (7 дни), Индар 5 ЕВ (3 дни) и др. Фунгицидите се прилагат в дози и брой пръскания съгласно указанията на производителя.

КАК ДА ПОДХРАНВАМЕ ПИПЕРА ПРЕЗ ПЕРИОДА НА ЦЪФТЕЖ И ПЛОДОДАВАНЕ

Подхранването на пипера по време на цъфтеж и плододаване е много важно не само за добра реколта, но и в борбата с болестите и вредителите. Вкусният и ароматен зеленчук е склад за много полезни хранителни вещества и витамини. Не е важно дали се отглежда в затворени съоръжения или на открито, трябва да се вземат предвид някои нюанси по отношение на грижите и подхранването.

Какви хранителни елементи са нужни на пипера?

Пълноносни плодове ще се формират и съзряват само ако растенията не изпитват дефицит на хранителни вещества. Това налага да се обърне специално внимание на състоянието на почвата и хранителната среда.

В периода на развитие пиперът се нуждае от различни хранителни елементи:

- калият е необходим за наливане и съзряване на плодовете;
- фосфорът стимулира развитието на кореновата система и помага за усвояване на хранителните вещества от почвата;
- калият участва в обмяната на веществата;
- микроелементите бор, магнезий, йод, манган и мед са необходими за растежа и формиране на плодовете, за укрепване на имунната система, оказват влияние върху захарното съдържание и ускоряване на съзряването;
- азотът благоприятства израстването на листната маса и разклоненията.

Народни средства

От натуралните средства най-популярна и често използвана е дървесната пепел. Тя се разнася равномерно под растенията и се полива обилно. Може да се приготви и настойка, като 200 грама пепел се залива с 2 литра вряща вода, престоява едно денонощие и се разрежда до 10 л.

Борната киселина предотвратява опадането на завръзките и оказва положително влияние върху вкусовите качества на пипера. Разтворът се приготвя от 5 г борна киселина, разтворена в чаша гореща вода и разредена до 5 л.

Йодът укрепва имунната система на растенията и повишава устойчивостта им на капризите на времето и изменението на температурите, а освен това ускорява зрелостта. За приготвяне на разтвора се използва 1 л прясно пълномаслено неварено мляко, към което се добавят 20 капки йод и се долива вода до 10 л.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

	5	3			
8					2
	7		1	5	
4			5	3	
	1		7		6
	3	2			8
	6	5			9
		4			
			9	7	

МЛЕЧКА

Млечка /Euphorbia/ представлява род от едногодишни или многогодишни тревисти растения от семейство Млечкови /Euphorbiaceae/. Представителите на Euphorbia имат в различните си части течност, наподобяваща мляко, която при нараняване на тревата потича. Оттук произлиза и нашенското наименование на растението.

Млечките се характеризират със срещуположни или последователни зелени листа, които са закрепени на къси дръжчи. Цветовете им са еднополови, обогрени в различни цветове, най-често жълто. Плодният е изграден от три плодотика. Плодът на растението представлява суха кутулика. Тревите от този род се срещат в целия свят, включително и в България.

Ползи от млечка

За лечебни цели се употребяват различните части само на някои видове млечка, тъй като други представители на Euphorbia са отровни и опасни. Към полезните растения спада Euphorbia hirta, чийто надземни части се ползват като лекарствено средство. За същите цели се събират още коренът на Euphorbia pekinensis, листата на Euphorbia corollata и семената на Euphorbia lathyrus.

През вековете народните лечители забелязали, че млечките действат ефикасно при голям набор от заболявания и спомогат при редица неприятни състояния.

В крайна сметка се стигнало до извода, че Euphorbia lathyrus има доста силен очистителен ефект. Всъщност това действие на drogата било толкова мощно, че станало причина тя почти да не се изписва от съвременните лекари.

Euphorbia pekinensis също се използва при запек и лениви черва. Но тъй като в китайската медицина се смята за отровно биле, се прилага ако случат е много сериозен и абсолютно нищо друго не помага. Народните лечители са забелязали, че Euphorbia pekinensis оказва благоприятно влияние при нефрит, асцит и проблеми с бъбреците.

Euphorbia hirta е билка, която е намерила най-широко приложение при проблеми с дишанелните пътища. Препоръчва се при бронхиална астма. За нея се знае, че се отличава със седативно, спазмолитично и анти-септично действие.

Друга полезна билка е Euphorbia corollata. Тревата притежава отхрачващи и изпотяващо действие. Освен това се използва за предизвикване на повръщане. Euphorbia atoto се използва за предизвикване на аборт или за стимулиране на забавена менструация.

ПАНИРАНИ ПРЪЧИЦИ ОТ ТИКВИЧКИ В ЕЪР ФРАЙЪР

- Продукти:**
- тиквички - 2 бр. по - голяма
 - яйца - 2 бр.
 - брашно - за овалване
 - черен пипер
 - галета - 3 с.л.
 - царевично брашно - 1 с.л.
 - олио

Приготвяне:

Тиквичките си измиваме добре и нарязваме на пръчици. В брашното си изсипваме сол като разбъркваме добре. Овалваме в пшенично брашно всяка пръчица. В съд счуваме яйцата, разбиваме ги и овкусяваме с черният пипер. Потопяме поръсените с брашно парченца тиквички в разбитите яйца. След като сме ги потопили ги овалваме със смес от смесени галета и царевично брашно. Подреждаме панираниите тиквички в уреда и нагласяваме на 180 °C за 20 минути. Не е необходимо да се обръщат панираниите пръчици от тиквички в Еър фрайър.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2,00 лева	1,00 лв./см ²	0,50 лв./см ²

Вид на брой

Мъж отива на лов. Жена му го пита:
 - Скъпи, по какво ще стреляте днес?
 - По елени...
 - Добре, внимавайте да не се избие!

 - Докторе, в депресия съм!
 - Най-доброто лекарство е да се потопите изцяло в работата си.
 - Но докторе, аз бъркам бетон!

 Три съседки си говорят:
 - Записахме детето на карате!
 - Ние пък нашето - на карател!
 - Аз моето сама си го бия...

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни - име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!